

Mandat for ekspertgruppe for gjennomgang av utdannings- og forskningsadministrasjonen

Bakgrunn

I Sundvolden-erklæringen står det at regjeringen vil effektivisere offentlig sektor og gjennomgå strukturen i departementene og direktoratene med sikte på å forenkle og avbyråkratisere. Et kapittel i Nasjonalbudsjettet for 2015 er viet til ”effektiv offentlig ressursbruk”.

Kunnskapsdepartementet har ansvar for en stor, mangfoldig og kompleks sektor. Ansvarsområdet spenner fra barnehagen, via grunnopplæring, høyere utdanning og kompetansepolitikken til forskning. Rundt halvparten av landets befolkning har jevnlig direkte eller indirekte tilknytning til kunnskapssektoren, som brukere, ansatte eller foresatte. Ansvaret er fordelt på flere forvaltningsnivåer, og det er et markert innslag av private og frivillige virksomheter. I alle delsektorer og på alle nivåer utføres oppgaver som er svært viktige for samfunnsutviklingen i generasjoner framover. Høy kvalitet og effektiv ressursbruk i en så stor og kompleks sektor, stiller store krav til organisering, styring og ledelse.

Resultatene i kunnskapssektoren er ikke alltid like gode som ressursinnsatsen skulle tilsi. Framtidsbildet er at vi vil få økt press på offentlige ressurser, samtidig vil utdanning og forskning bli stadig viktigere som erstatning for oljeinntektene. For å få mest mulig ut av de ressursene som investeres i kunnskapssektoren, er det viktig at den er hensiktsmessig organisert.

Mye av organiseringen har vokst frem uten en overordnet plan, for å løse konkrete utfordringer som har oppstått på ulike tidspunkter. Organiseringen følger i stor grad delsektorene, men med noen tverrgående enheter.

På denne bakgrunn ønsker Kunnskapsdepartementet å foreta en overordnet gjennomgang av organiseringen av utdannings- og forskningsadministrasjonen. Gjennomgangen skal foretas av en ekspertgruppe, som skal levere sin rapport senest 1. desember 2015. Kunnskapsdepartementet vil følge opp anbefalingene fra gruppen, gjennom en mer konkret fase 2 i arbeidet.

Oppdraget til ekspertgruppen

Formålet med ekspertgruppen skal være å utarbeide et grunnlag og å identifisere og drøfte problemstillinger som det bør tas fatt i for å utvikle hensiktsmessig organisering og samhandling/styring mellom departement og ytre apparat. Med grunnlag i vurderingene gis anbefalinger om hvilke tiltak som bør videreføres i ett eller flere hovedprosjekter.

Ekspertgruppen skal vurdere dagens organisering av forvaltningen og administrasjonen (herunder tilsyn og kunnskapsdannelse) kunnskapssektoren, og gi anbefalinger for framtidig organisering. Anbefalingene skal legge til rette for

- god og konsistent måloppnåelse i kunnskapssektoren
- utdanning og forskning av høy kvalitet
- sektorenes og samfunnets behov nå og i framtiden

- effektiv ressursbruk
- styring, ledelse og ansvarliggjøring
- et klarere skille mellom policy utvikling, forvaltning, tjenesteproduksjon og tilsyn.

Gruppen skal vurdere organiseringen av de sentraladministrative oppgavene, altså oppgaver knyttet til styring og faglig og administrativ støtte i kunnskapssektoren. Gruppen skal i første rekke vurdere arbeidsdelingen mellom departementet og underliggende virksomheter for å avklare hvilke oppgaver som bør utføres av Kunnskapsdepartementet. Gruppen skal vurdere forvaltningsoppgaver som ligger i departementet for i større grad å rendyrke departementets rolle som sekretariat for politisk ledelse.

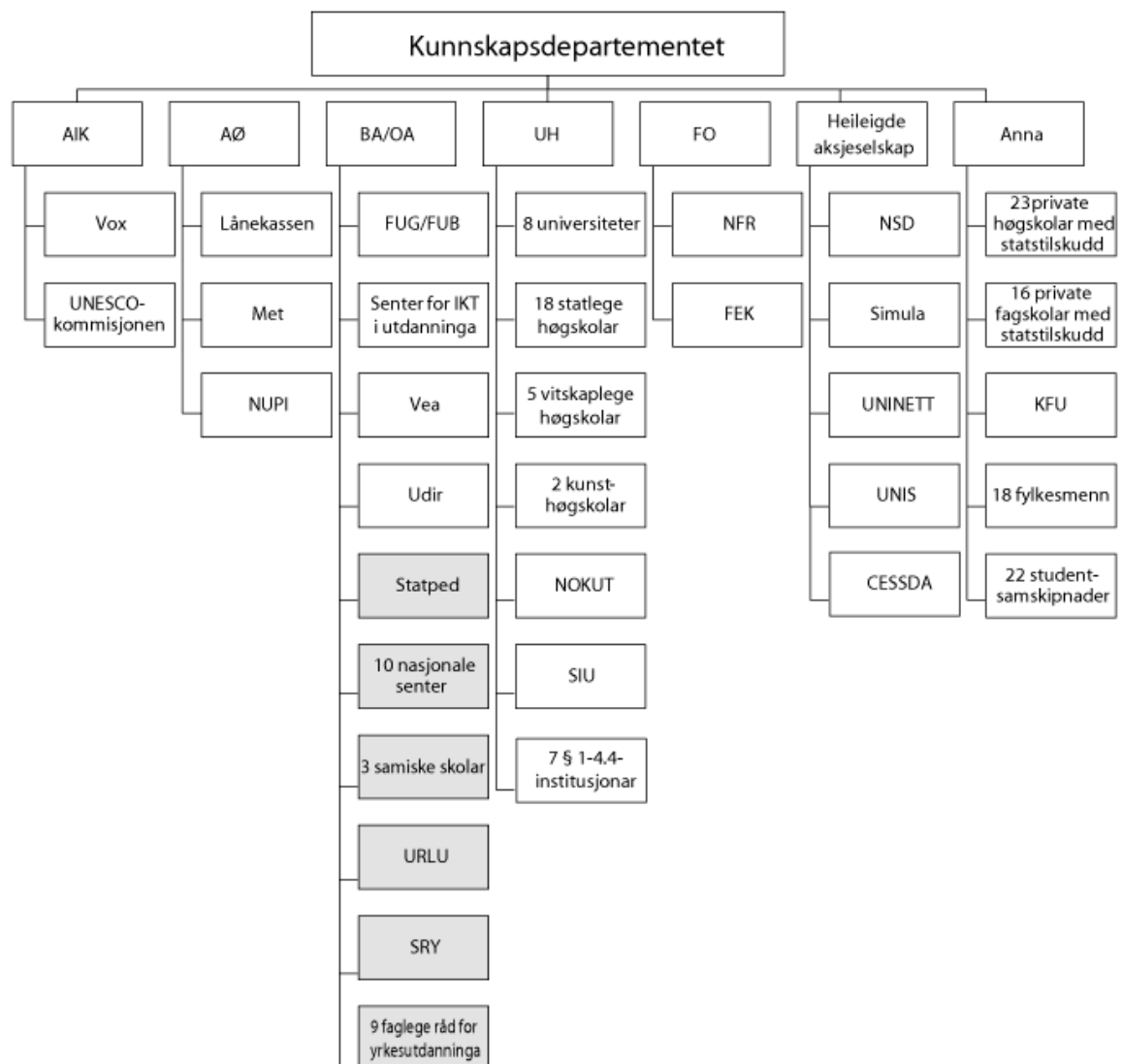
Gruppen skal også vurdere organiseringen av kunnskapssektoren utenfor departementet, inkl. av hvilke typer oppgaver, funksjoner og tjenester som bør løses av felles enheter. Gruppen skal primært vurdere og drøfte hvilke prinsipper og kriterier som skal ligge til grunn for organiseringen. I den grad det er hensiktsmessig, skal gruppen se på organiseringen i andre departementer og sektorer i Norge, samt organiseringen av kunnskapssektoren i andre relevante land. Gruppen skal legge dagens avgrensning av sektoransvaret til Kunnskapsdepartementet til grunn. Videre skal gruppen kun forholde seg til statsforvaltningen og ikke vurdere endringer mellom forvaltningsnivåene.

Ekspertgruppens sluttprodukt skal være en kortfattet rapport (30-60 sider) til Kunnskapsdepartementet. Gruppen skal starte sitt arbeid senest 1. mai 2015, og levere sin rapport senest 1. desember 2015. Gruppen forventes ikke å framskaffe ny forskning/empiri til gjennomgangen. Kunnskapsdepartementet vil ivareta sekretariatsoppgaver for gruppen.

Vedlegg:

- Oversikt over underliggende virksomheter m.m.
- Visjon og målbilde for KD i 2015

Vedlegg 1: Underliggende virksomheter m.m.

Verksemder o.a. som er markert med grå farge er styrte av Utdanningsdirektoratet.

Forklaringer og forkortelser:

AIK

- Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

AØ

- Met: Meteorologisk institutt
- NUPI: Norsk Utenrikspolitisk Institutt

BA / OA

Avdelingene er ført opp samlet i tabellen, da de samarbeider tett i etatsstyringen.

- FUG: Foreldreutvalget for grunnopplæringen

- FUB: Foreldreutvalget for barnehager
 - Foreldreutvalgene er ført opp samlet i tabellen, da de har felles sekretariat og mottar et felles tildelingsbrev
- Vea: Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører
- Udir: Utdanningsdirektoratet
- Statped: Det statlige spesialpedagogisk støttesystemet
- Nasjonale sentre: De nasjonale sentrene er organiserte som såkalte § 1-4.4-institusjoner: Enheter for drift av nasjonale fellesoppgaver som er organisert etter § 1-4 fjerde ledd i lov om universitet og høyskoler. Organiseringen innebærer at enhetene har status som forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, og ligger til en høyere utdanningsinstitusjon, uten at institusjonens egne styringsorganer har ansvaret for den faglige virksomheten.
 - NAFO – Nasjonalt senter for fleirkulturell opplæring – HiOA
 - Folkehelsesenteret – Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet – HiB
 - Fremmedspråksenteret – Nasjonalt senter for framandspråk i opplæringa – HiØ
 - KKS – Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringa – UiN
 - Lesesenteret – Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning – UiS
 - Læringsmiljøsentret – Nasjonalt senter for læringsmiljø og åtferdsforskning – UiS
 - Matematikksenteret – Nasjonalt senter for matematikk i opplæringa – NTNU
 - Naturfagsenteret – Nasjonalt senter for naturfag i opplæringa – UiO
 - Nynorsksenteret – Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa – HiVolda
 - Skrivesenteret – Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning – HiST
- Samiske skolar
 - Samisk vidaregåande skole og reindriftsskole
 - Samisk vidaregåande skole, Karasjok
 - Sameskolen i Midt-Noreg
- URLU: Utdanningsdirektoratets råd for likeverdig utdanning
- SRY: Samarbeidsrådet for yrkesopplæring
- Faglige råd for yrkesutdanninga:
 - Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk
 - Faglig råd for design og handverk
 - Fagleg råd for restaurant- og matfag
 - Faglig råd for helse- og oppvekstfag
 - Faglig råd for service og samferdsel
 - Faglig råd for elektrofag
 - Faglig råd for teknikk og industriell produksjon
 - Faglig råd for medier og kommunikasjon
 - Faglig råd for naturbruk

UH

- NOKUT: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
- SIU: Senter for internasjonalisering av utdanning
- § 1-4.4-institusjonar
 - Artsdatabanken – NTNU
 - BIBSYS – NTNU
 - CRIStin: Current Research Information System In Norway – UiO
 - Nasjonalt senter for realfagsrekruttering – NTNU
 - Norgesuniversitetet – UiT

- Program for kunstnarleg utviklingsarbeid – KhiB
- FSA: Felles studieadministrativt tenestesenter – UiO

FO

- NFR: Norges forskningsråd
- FEK: De nasjonale forskningsetiske komiteene

Heleide aksjeselskaper

- NSD: Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste
- UNIS: Universitetsenteret på Svalbard
- CESSDA: Consortium of European Social Science Data Archives

Anna

- KFU: Kunnskapssenter for utdanning

Vedlegg 2: Visjon og målbilde for KD i 2015

